

Az „új” Meteor

Immár harminchat éve, hogy 1971 elején útjára indult a Meteor. Maratoni hosszúságú időszak egy amatőrcsillagászati lap számára, Egy most harminchat éves amatőr aligha ismerheti, milyen kezdetleges technikai feltételek mellett indult lapunk a hetvenes évek elején. Írógép, csőtoll és olló volt a három legfontosabb szerkesztői kellék hosszú éveken át. Eltelt vagy tizenöt év, mire a dübörgő Erikákat és Hermeseket felváltotta a kopogó Robotron, a „Commodore-meghajtású” elektromos írógép. Az ábrafeliratokat már nem sablonnal írtuk, hanem Alfasettel (öntapadó betűkészlettel), komolyan koncentrálni a kényes munkára... Azt mondod Easy Script, azt mondom: soha többé! Évekig készült ezzel a szövegszerkesztővel a Meteor, hogy aztán a kilencvenes években átváltunk az „igazi” számítógépek (a PC-k) és a lézernyomtató használatára.

Amint változott a világ körülöttünk, lassan úgy változott a Meteor is: arculata épp úgy, mint tartalma. A 15–20 oldalas változócsillag-rovatoknak, a parttalanul áradó meteoros balladáknak már réges-régen vége szakadt, hiszen nem csupán a legszűkebben vett körhöz, a rendszeresen észlelő amatőrökhöz kell szólnunk, hanem mindenkihez, akit a csillagászat komolyabban érdekel. Emellett a évek során más észlelési területek is szépen megerősödtek.

Az egyik legnagyobb sokk talán a kilencvenes évek elején érte a csillagászat barátait: ekkor szűnt meg a Föld és Ég, mely egyfajta védőernyőként borult az amatőrmozgalom fölé. Ettől kezdve egykori népszerű laptársunk szerepét legalább részben át kellett vállalnunk: a Meteor immár nem csupán az észlelők lapja, hanem a csillagászati ismeretterjesztés fóruma is. Gondoljunk csak legnépszerűbb rovatunkra, a Csillagászati hírekre vagy „Új” Naprendszer című sorozatunkra és seregnyi cikkre, mely az utóbbi másfél évtizedben jelent meg.

Nagyot változott a világ 1971 óta, és ehhez lapunknak is alkalmazkodnia kell. 1971-ben még emberek jártak a Holdon, 2007-ben pedig már az első magyar űrturista keringett a Föld körül. 1971-ben még „dióverőkkel” pásztáztuk az eget, ma az apokromátok az „igazi” távcsövek. Húsz éve komoly technikai haladásnak számított, ha valaki floppyn küldte el cikkét, ma szélessávú interneten kommunikálunk. 1993-ban három rovatvezetőnknek volt vonalas telefonja, ma közel száz százalékos hazánkban a mobil „penetráció”. Amire leginkább büszkéek lehetünk: az indulás idején mindössze 500 példányban jelent meg a Meteor, a mai példányszám ennek négyszerese.

A Meteor maratoni futását ma Messier-maratonozók kísérik, egykori fiatal észlelőnk immár profi csillagász, és exobolygókat fedez fel, az amatőrök pedig nem a múlttal, talán nem is a jellel, hanem egyenesen a jövővel foglalkoznak: miként lehet mozgalmunkat fejleszteni, „menedzselni” az új gazdasági feltételek, pályázati lehetőségek között? És ez csak néhány téma a Meteor 2007. júniusi számából.

A megújult Meteor – a megújulást nem csekély mértékben Vizi Péternek köszönhetjük – rovatvezetőivel, régi és új szerzőivel kívánja minél jobban szolgálni az amatőrcsillagászokat, az észlelőket épp úgy, mint a csillagászat iránt érdeklődőket. Az ismeretterjesztő anyagok mellett szeretnénk tovább erősíteni a távcsövekkel és az amatőr műszertechnikával kapcsolatos profilunkat, ez azonban nem sikerülhet az olvasók, a távcsőhasználók személyes beszámolóí, érdekes megoldásainak ismertetése nélkül. Időről időre a Meteorban ritkábban olvasható témákról is közlünk cikkeket – Simonyi Károly űrutazásával nyári összevont számunkban foglalkozunk majd részletesebben.

Boldog (új)jászületésnapot, Meteor!

Mizser Attila